

## Avstrijski poslanik se zagovarja pri vladi Zjed. D.

### 44 novih slovenskih državljanov.

V sredo, 8. sept. je na zvezini sodniji dobilo 44 Slovencev državljske papirje; Slovenci so bili prvi med vsemi drugimi narodi. Sodnik Clark je imel resen nagovor na nove državljane, da se morajo odpovedati popolnoma svoji rojstni državi in podpirati ustavo Zjed. držav. Prisega državljanstva pomeni, če je treba, iti v boj celo proti lastni rojstni deželi, je dejal sodnik Clark.

—V sredo se je vršilo prvo zasedanje v jeseni glede zaslišanja prosilcev za državljski papir. Vršilo se je zaslišanje pred sodnijo Zjed. držav. 175 novih državljanov je bilo pripuščenih, in med njimi imajo zopet Slovenci kakor vedno največje in najbolj častno število. 44 novih slovenskih državljanov je bilo imenovanih v sredo od sodnika Clarka, in nobena druga narodnost v Clevelandu ne more pokazati tako častnega števila. Nemcev je bilo samo 9, Čehov samo 12, dočim so bili Rusi dobro zastopani, ker 21 Rusov (večinoma židov) je dobilo paorije. Sodnik Clark je dal resen opomin novim državljanom, da pustijo za vselej staro domovino kot je ne bi nikdar poznali, pustijo cesarje in druge vladarje in če bo treba, da gredo v boj proti njih prvotni domovini na pomoč Zjed. državam. Sodnik Clark je nadalje opominjal na svetost prisage novih državljanov in je dejal; Rad bi vam spregovoril nekaj besed, možje, predno boste prisegli pokorščino Zjed. državam. Prisega, katero boste položili je najbolj sveta stvar vašega življenja. Najprvo bo vsak izmed vas slovesno se odpovedal, odrekel in zavrgel vse zveze, ki jih imate z deželo, odkoder ste prišli iz Evrope. Poleg tega boste najslovesneje prisegli, da boste branili ustavo Zjed. držav, to je, da brez obzira na vsako drugo državo na svetu, boste podpirali ameriško vladu, katere del ste danes postali. Če je kdo izmed vas tukaj, ki ni pripravljen zavreči vse vezi s svojo rojstno deželo, in če kdo ni pripravljen v slučaju vojne podpirati Zjed. države celo proti svoji lastni rojstni deželi, ta naj odide in naj nikar ne prisega. Sedaj je prilika za vsakogar, kajti jasno vam je, kaj pomeni prisega, katero boste položili. Ta govor sodnika Clarka smo navedli rojakom v ravnane in upoštevanje, kajti dobe se državljanji, ki še danes vlečejo s cesarsko vlado na Dunaju, v silnem nasprotstvu s prisego, katero so položili.

—E. 40th St. delegatje največje hrvatske organizacije — Narodne Hrvatske Zajednice. Kakih 200 delegatov pride iz vseh krajev Zjed. držav in Canade. Narodna Hrvatska Zajednica je ena najbolj uglednih slovenskih podpornih organizacij v Ameriki. Danes šteje nad 35.000 članov in ima nad pol milijona premoženja v blagajni. Nad 500 društev pripada tej znameniti hrvatski organizaciji. Zadnja tri leta je vodil Zajednico eden izmed najboljših odborov, kar jih pozna zgodovina Zajednice. V odboru je bil zbran cvet hrvatskih rodoljubov in poštvalnih, narodno zavednih mož, ki niso samo Zajednico postavili na trdno finančno podlago, pač pa so s svojim neumornim in zavednim delom postavili Zajednico na odlično mesto med slovenskimi organizacijami v Ameriki ter v stari domovini. Zajednica uživa spoštovanje in ugled tudi pri drugih narodih, o čemur nam priča nastop glavnega predsednika N. H. Zajednice, g. Jos. Marohniča, ki je mnogo storil za člane Zajednice zlasti tekom vojne. Napotil se je meseca junija v Canado, kjer je bilo nekaj stotin hrvatskih sinov v vojnem ujetništvu, in po njegovem posredovanju, je kanadska vlada odpuščala vse člane in še mnogo drugih iz vojnega ujetništva. N. H. Zajednica izdaja tudi svoje glasilo "Zajedničar", ki enkrat na teden v 40.000 iztiskih obiskuje hrvatski narod po Ameriki, ga navdušuje za vse lepo in vzvišeno, mu poroča o delavskem položaju, o organizaciji ter ga krepi v narodni zavesti in sili. "Zajedničar" je uzor glasil bratskih organizacij.

—Cleveland bo torej mel čast pozdraviti delegate 12. konvencije N. H. Z. v pondeljek, 13. sept. Posebni pripravljani odbor priredi v počast delegatov v nedeljo, 12. sept. slavnostni sprejem, z igro in deklamacijami. Slavnost se vrši v hrvatski dvorani na E. 40th St. Hrvatske hiše in trgovine bodo ob priliki konvencije okrašene z zastavami, zato pa prosimo tudi naše slovenske hišne posestnike, da store isto v počast delegatom bratske nam organizacije. Slovenski narod v Clevelandu navdušeno pozdravlja hrvatske sinove, zbrane na konvenciji, in jim želi sijajnega uspeha pri delu za Zajednico, za čast in svobodo hrvatskega naroda tu in v stari domovini!

—Dr. Delavec, št. 51 SDFP ima v nedeljo, 12. sept. na Recharjevih prostorih svoj piknik. Odbor je preskrbel za dobro zabavo. Prijatelji proste narave so vabljeni.

—Roko si je zlomila Mrs. Jančar, stanujoča na 1025 E. 62nd St. soproga znanega rojaka Anton Jančarja. Njeno najmlajše dete je bilo v nevarnosti da se ubije, in lju-beč-mati je raje žrtvovala svoj roko kot bi prepustila otroka v smrtno nevarnost.

—Mati, ki trpi precejšnje bolečine, je znana kot pridna in vestna gospodinja v naši naselbini.

—Zadnjič smo poročali o avtomobilski nesreči treh Slovencev. Danes moramo konstatirati, da je eden ponesrečenih že umrl v St. Clair bolnišnici, in sicer Frank Bernik, ki je umrl v torek zjutraj. Ranjki je bil doma iz Peršeti, p. Ročinj, na Primorskem. Bil je član dveh slov. društev, dr. Srca Jezusovega in dr. Napr. Slovenci, 5. SDZ. V starem kraju zapuščal očeta, mater, brata, sestro. V Ameriki je bil od 1910. Pogreb se vrši v petek zjutraj. Bil je star 23 let in neoženjen. Počivaj v miru!

—V nedeljo, 12. sept. ima Jugoslovanski Sokol svojo prvo telovadbo na javnem prostoru, in sicer na Jernkovih farmah v Euclid, O. Rojaki so vabljeni, ker se jim bo nudila v resnici nekaj izvanrednega.

—Od 1. julija do 1. sept. se je v clev. poštni hranilnici naložilo od 4215 strank \$573.588. Največ so uložili Rusi, ki so izročili poštni hranilnici \$133.163 svojih prihrankov.

—Rojake posebno opozarjamo na nedeljski izvanredni koncert bratov Trošt. Koncertov naš slov. naselbina ne doživi mnogo, zato bi bilo želeli, da se rojaki umetniškega koncerta v nedeljo udeležijo tem številnejše. Brata Trošt nam nudita nekaj izvanrednega v petju in muziki. Poseben ljubeč nastop bo naših malčkov, ki bodo zapeli nekaj krasnih slovenskih pesnic, nadalje nastopi oktet rojakov iz Loraina. G. Rud, Trošt, operni pevec, je pel mnogo naših slov. pesmi za Columbia Graphophone Co., in kodir ima slovenske plošče, bogotovo imel tudi kaj njegovih. Vsi, ki se udeležijo koncerta, bodejo imeli krasen užitek. Koncert se vrši ob 8. zvečer v Birkovi dvorani.

—Charles P. Salen, bivši county clerk, in že enkrat propadli kandidat za župana, je na "demokratskem tiketu" zopet nastopil kandidaturu za župana. Pravi, da bo prav gotovo izvoljen.

—V petek, 10. sept. se odpre slovenska večerna šola za državljane. Prav posebno priporočamo to šolo tudi Avstrijcem, da se v njej kaj nauče, da se potrudijo za ameriške papirje in postanejo državljani svobodne republike, namesto podaniki in sužnji cesarstva. Kdor uživa ameriški kruh, naj postane ameriški državljan.

—V sredo je bil prvi dan, da se uložijo prošnja za saloon. Tudi vsi dosedanji lastniki saloonov morajo uložiti prošnjo. Čas je samo do 15. sept. Zajedno s prošnjo je treba plačati \$5.00, in licenčni komisarij prošnjo, naj gostilničarji ne nosijo gotovega denarja, ampak naj raje prinesejo bančne čeke ali money order.

**Predsednik proti avstrijskemu poslaniku.**  
Washington, 8. sept. Razmerje med Zjed. državami in Avstrijo je postalo jako napeto. Avstrijski poslanik, dr. Constantin Dumba, je povzročil to sitnost. Dr. Dumba je poslal v Evropo posebnega poslanca, nekoga James Archbilda, ki je vojni korespondent. Ta Archibald bi moral poročati avstrijskemu zunanjemu ministru na Dunaju, da namerava avstrijski poslanik v Ameriki uprizoriti štrajk avstrijskih podložnikov, ki delajo v tovarnah za municijo. Angleži so pa spotoma Archibalda ujeli in zaplenili vsa poslanikova pisma, ki jih je nosil s seboj. Iz teh pisem se razvidi, da je koval dr. Dumba nekako zaroto v Zjed. državah, in vlada Zjed. držav smatra to umešavanje avstrijskega poslanika v ameriške zadeve tako važnim, da je sam predsednik Wilson posegel v zadevo.

**Dumba se izgovarja.**  
Dumba je obiskal v sredo dopoldne ameriškega državnega tajnika, in namesto da bi se opravičil pred ameriško vlado, se je izjavil kot da bi bil opravičen do svojega dela. Državnji tajnik ne ve, kaj bi naredil. Če vzame sporočilo dr. Dumbe naznanje, tedaj je vlada prepričana, da je avstrijski poslanik prekršil diplomatske običaje, in ameriška vlada bo pozvala avstrijsko vlado na Dunaju, da prekliče vse, kar je delal njen poslanik v Ameriki.

**Ali bo avstr. poslanik preganjen?**  
Predsednik Wilson je obiskal v sredo državnega tajnika Lanninga in se z njim pogovarjal o avstrijskem poslaniku. Še nikdar v ameriški zgodovini se ni pripetilo, da bi predsednik obiskal urad svojih tajnikov. Vsi politični krogi v Washingtonu pripisujejo Wilsonovemu obisku v uradu državnega tajnika jako veliko važnost. Predsednik je ostal petnajst minut v uradu državnega tajnika, nakar se je odpeljal v Belo hišo. Na potu ga je spremljalo mnogo detektivov in častnikarjev.

**Na Dunaju preiskujejo.**  
Ameriški poslanik na Dunaju, Mr. Penfield, je dobil brzojavno naročilo od ameriške vlade, da naj skrivi na Dunaju plačanje, kaj meni dunajska vlada o koraku avstrijskega poslanika. Položaj je postal toliko bolj kritičen, ker je avstrijski poslanik šele potem začel delati zaroto, ko je Amerika odločno odklonila avstrijsko zahtevo, da se preneha s prodajanjem streljiva zaveznikom. Avstrijski plačani špijon, James Archibald, ki je ameriški državljan se bo moral nemudoma vrniti v Ameriko in se zagovarjati glede svojega potnega lista. Poslanik Dumba ni hotel odgovorjati na nobeno vprašanje, katero se mu stavlja častnikarji. V političnih krogih se govori, da bo moral avstrijski poslanik najbrž odstopiti, ker se je s svojim ravnanjem zameril vladi Zjed. držav, ali pa bo morala avstrijska vlada preklicati početje poslanika.

**Reorganizacija ruske armade.**  
Petograd, 8. sept. (Opomba uredništva. Angleški časopisi prinašajo sledeča sporočila kot uradna iz Petrograda. Resnica je, da so se izvršile nekatere spremembe pri ruski armadi, toda kakšnega pomena je to za nadaljnjo vojno med Rusi in Nemci, in kakšna je natančna resnica o tem, se mora še počakati, ker poročila so preveč senzacionalna, da bi se jim moglo popolnoma vrjeti.)  
Veliki knez Nikolaj Nikolajevič, nečak ruskega carja, je bil odstavljen kot vrhovni po-

veljnik ruske armade. Zajedno mu je ruski car podelil naslov podkralja v Kavkazu in mu poveril vrhovno poveljstvo ruske armade, ki se bori v Kavkazu proti Turkom. Ruski car je osebno prevzel vrhovno poveljstvo nad rusko armado in mornarico, in govori se, da se bo spremenil način nadaljnega ruskega bojevanja.

**Carjevo pismo Nikolajeviču.**  
Ruski car je pisal vrhovnemu poveljniku ruske armade, velikemu knezu Nikolajeviču, sledeče pismo: V pričetku vojne sem bil na vsak način zadržan, da nisem sledil nagibom moje duše in se postavil na čelo moji armadi in mornarici. Raditega sem pooblastil tebe z vrhovnim poveljstvom vojne na suhem in na morju. Pred očmi cele Rusije si se skazal kot pravega junaka, in vsi smo čutili popolno zaupanje v tebe, in vsi smo pošiljali najprisrčnejše želje, da zmagaš pri vseh svojih pohodih. Toda moja dolžnost napram domovini me danes sili, da prevzamem sam vrhovno poveljstvo ruske armade in mornarice napram sovražniku, ki je prodril v notranjost Rusije. Delil bom s svojimi armado vse težave, da obranim sovražniku, da nadalje ne zasede ruske zemlje. Invazija sovražnikove armade na zapadnem bojišču, je obrnila vso našo pozornost od južnega bojišča. V tem trenutku torej spoznam, da se potrebujemo na južnem bojišču, radičesar te imenujem za podkralja Kavkaza in vrhovnega poveljnika hrabre kavkaške armade. V svojem imenu in v imenu cele Rusije ti izjavljam svojo posebno zahvalo za ves trud tekom vojne.

**Nov položaj.**  
Služba, katero je dobil Nikolajevič je v primeri s sedanjo službo jako malega pomena. Sicer ima Rusija precej močno armado v Kavkazu, toda poveljstvo, ki ga ima Nikolajevič v teh krajih, ni v nobeni primeri z oblastjo in močjo, ki jo je imel kot vrhovni poveljnik ruske armade na zapadnem bojišču. Sedanji vrhovni poveljnik ruske armade v Kavkazu, general Vorončev, je pridržen carjevemu štabu. Veliki knez Nikolajevič je izdal armadno povelje, v katerem se zahvaljuje vojakom za njih dosedanjo hrabrost in naklonjenost in upu, da bo ruska armada pod novim vrhovnim poveljstvom kmalu očistila Rusijo vsakega sovražnika.

**Delovanje submarinov.**  
Pariz, 9. sept. Dvanajst milj od izliva reke Garonne v morje na jugo-zapadnem obrežju Francije, je neki nemški submarin torpediral francoski parnik "Bordeaux", in ga potopil. Kapitan in mostvo se je rešilo. Potopljeni parnik "Bordeaux" je bil fast "Compagnie Generale Transatlantique", in je prej vozil med Havre in New Yorkom ter tudi marsikatero Slovenca pripeljal v Ameriko. Nosil je 4530-ton. Blizu izliva reke Loire je neki nemški submarin torpediral francoski parnik "Guatemala", ki je tudi vozil prej med Ameriko in Francijo. Guatemala je nosil 5913 ton. Nadalje so Nemci zadržali angleški parnik "Douro", angleški parnik Garony in nekaj ribiški ladji.

**Na ruskem bojišču.**  
Berolin, 9. sept. Generalni štab nemške armade poroča sledeče: Med reko Nemen in mestom Wolkowsk je nastal hud boj, katerega uspeh še ni znan. Nemška armada pod poveljstvom generala Hindenburga je pri Dausevadu ujela

790 Rusov in pet strojnih pušk. Vzhodno in južno od Grodna so Rusi formirali novo bojno črto, kjer so se Nemcem postavili v bran. V teh operacijah so Nemci zajeli tisoč ujetnikov.

**Dunajsko poročilo.**  
Dunaj, 8. sept. Včeraj se je vršila bitka med Rusi in Avstriji deloma na galiških, deloma na ruskih tleh. Boji so se vršili okoli mesta Brody, ki leži v Galiciji, in katerega imajo Rusi še vedno v oblasti. Avstriji trdijo, da so bili Rusi na celi črti odbiti, in da so Avstriji zajeli 3000 Rusov. Avstriji so zasedli grad Podkamien v Galiciji, katerega so Rusi dolgo branili.

**Zeppelin na delu.**  
Dunaj, 8. sept. Nemški Zeppelin so se včeraj zopet prikazali na angleškem obrežju in metali bombe na obrežna mesta. Več ognjev je nastalo radi bomb in tudi nekaj ljudi je bilo ubitih. Poznejša poročila iz Amsterdama naznanjajo, da so videli na Nizozemskem več nemških Zeppelinov, ki so zopet leteli proti angleškemu obrežju.

**Riga ni še padla.**  
Berolin, 8. sept. Tukajšnje uradno poročilo, ki je bilo danes izdano, ne omenja ničesar, da je padlo mesto Riga ob Baltičkem zalivu. Nemci poročajo, da so se vršili hudi boji med Nemci in Rusi pri Dausevadu, 21 milj jugovzhodno od Fridrichstadta, ki brani Rigo. Zajedno pa trdijo Nemci, da so prekorčili reko Dvino na več krajih, in mogoče je, da napreduje nemška armada proti Rigi, ker če je prekoračena reka Dvina v resnici, Nemci nima go težav, da ne bi zasedli Rige.

**Angleški delavci.**  
London, 8. sept. Delavska konvencija, ki zboruje sedaj v Bristolu, se je izjavila proti splošni vojaški dolžnosti v Angliji. Angleška vlada namreč namerava upeljati v Angliji splošno vojaško dolžnost, kakor jo imajo druge dežele. Proti temu so se delavci sedaj izjavili, toda zajedno so obljubili vladi, da ji bodejo pomagali, kolikor se da, s tem, da podpirajo protovoljno zglaševanje k armadi. Angleška unija delavcev je prepričana, da Anglija danes še ni v taki nevarnosti, da bi potrebovala vse svoje orožja zmolne državljanov v vojni.

**Deževje v Rusiji.**  
Kodanj, 8. sept. Brzojavka iz Berolina sporoča: Ob celi vojni črti, kjer stoji nemška armada, se je že pričelo jesensko deževje. Reke so preplavile bregove, in zdi se je, da je nemška ofenziva na celi črti ustavljena.

**Francozi na delu.**  
Pariz, 8. sept. Trideset francoskih zrakoplovov je napadlo včeraj nemško vojaško postajo pri St. Medardu, kjer dobiva nemška armada kronprinca svoje pošiljate iz Nemčije. Francozi so zagnali 60 bomb, ki so vse imele uspeh.

**Od Rige do Lvova.**  
London, 8. sept. Brzojavka iz Petrograda poroča, da je nemški načrt, da dobijo kontrolo železnice od Lvova v Galiciji do Rige, ker sicer ne morejo garantirati svojega zimskega transporta. V ta namen so pričeli Nemci dvoje operacij. Prva armada prodira proti severu in se naslanja na pridobljeno trdnjavo Grodna. Armada generala Mackensena pa je udarila proti jugu in se bliža Kijevu. Edino v centru ne morejo Nemci naprejš, ker tu se nahajajo velikanska močvirja, ki ovirajo vsako napredovanje.

**Izmišljene vesti.**  
Petrograd, 8. sept. Nemški časopisi v Berolinu so tiskali novice, da je padla Riga in da je bil policijski načelnik v Petrogradu umorjen. Vse te vesti so popolnoma izmišljene in zanikane od ruskega generalnega štaba.

**Turški transport potopljen.**  
London, 8. sept. Brzojavka iz Aten poroča, da je angleški submarin potopil turški transport, ki je peljal več teških topov v Galipolis. Zajedno je potonila posadka 150 mož.

**Nemški restavrant bankerot.**  
New York, 8. sept. Skoro po vseh Zjed. državah znani nemški restavrant "Terrace Garden" je moral danes zapreti svoja vrata. Ta restavrant je bil v nemških rokah, in poslovodja se je izjavil, da odkar se je pričela vojna, Amerikanci niso hoteli več podpirati tega nemškega podjetja.

**Na laškem bojišču.**  
Dunaj, 9. sept. Iz Rima že dva dneva ni nobenega uradnega poročila glede napredovanja na laško-avstrijskem bojišču. Iz Dunaja seporoča, da so Italijani napadli avstrijske pozicije pri Kreuzbergu in da so bili odbiti. Tudi na drugih točkah so Italijani napadali, pa so bili povsod odbiti.

**Potopljen submarin.**  
London, 8. sept. Angleški pomorski urad naznanja, da je bil v severnem morju potopljen nemški submarin U-17. Iz Berolina pa poročajo, da je neki nemški submarin potopil malo angleško križarko.

**Nemška nota.**  
Berolin, 9. sept. Nemška vlada je danes izročila ameriškemu poslaniku v Berolinu noto glede torpediranja Arabica. Nemška vlada pravi, da je nemški submarin bil prisiljen potopiti Arabica, ker je hotel kapitan Arabica zadeti submarin in ga potopiti. Nemška vlada je obljubila, da bo plačala za zgubo ameriških življenj.

**Laško uradno poročilo.**  
Rim, 9. sept. Laška artilerija pri Valcamonica dolini je pregnala Avstrijce iz njih pozicij pri Arsero višavah. Laška artilerija je popolnoma razbila Nuremberger Huette in Cadore. Laška infanterija je napredovala na celi fronti pri Montecro Comelico, zajeli so več avstrijskih strelnih jarkov, toda v očigled situiranih avstrijskih postojank, Lahji pozneje niso mogli več naprejš.

**Pismo avstr. poslanika.**  
Washington, 9. sept. Avstrijski poslanik Dumba je pisal sledeče pismo vladi na Dunaju: Včeraj je prejel generalni konzul Nuber priloženi memoire od glav. urednika mažarskega lista Szabadzag glede prireditve štrajkov v So. Betlehem in drugih tovarnah municije. [Dr. Archibald bo prinesel to pismo (avstr. ministru na Dunaju) ter ga ob tej priliki toplo priporočam. Moj namen je disorganizirati delavce v tovarnah za municijo, kar je po mnenju nemškega vojaškega atašee velike važnosti. Če pa do štrajka ne pride in nam spodleti, bomo pa rekli, da smo se potegnili za uboge delavce, ki tako trpijo. Kar se tiče nemških delavcev, ki raditega zgu-bijo delo, bomo za nje preskrbeli drugo delo. (Slojano naj pa vrag vzame po mnenju tega avstr. poslanika. Op. ur.)  
Prosimo vašo ekselencu, da mi da v tej zadevi pojasnila. — Dr. Dumba. — Dr. Dumba se mora sedaj odgovarjati pred ameriško vlado radi zarote.



### CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:

- Za Ameriko \$2.00
- Za Evropo \$3.00
- Za Cleveland po pošti \$2.50

Posamezne številke po 3 centa.

Dopis brez podpisane osebnosti se ne sprejema!

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:

**CLEVELANDSKA AMERIKA**  
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.  
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.  
LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovenians (Kraleski) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Registered as second-class matter January 28th 1906, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 73 Friday, Sept. 10, 1915.

## Državna podpora delavcem v tovarnah.

Mnogo poškodb se zgodi dnevno med našimi rojaki v tovarnah. Mnogo teh nesrečnih ne ve, kako naj si pomagajo v takih slučajih. Je pa tudi dovolj sleparjev, ki v takih časih izkoriščajo delavca, si nabašajo sebi žep, delavcu pa ponudijo le en mal košček. Zato je potrebno, da se rojakom razjasni, kaj pravi državna postava glede delavskih poškodb, kdaj in v koliko je delavec opravičen, da dobi od države za poškodbe Rojaki naj te vrstice izrežejo iz časopisa in spravijo za vsak slučaj potrebe, ker ne veste, kdaj pride vrsta na vas, da ste v tovarni poškodovani.

Vsaka tovarna ali delodajalec, ki ima več kakor pet delavcev, mora spadati pod državno zavarovalnico, izvzemši tovarne, ki imajo opraviti s strupenimi kislinami.

Kakor hitro se kak uslužbenec poškoduje ali zbolí, ga mora načelnik tovarne naznaniti državnemu komisarju, kateri pošlje delavcu prošnjo za podporo. Vsak uslužbenec, ki se je poškodoval ali motrdnjen obolen, mora to prošnjo pred zdravnikom izpolniti, podpisati in notarsko potrditi in to prošnjo izročiti superintendentu ali načelniku tovarne, ki potem spolne svoj del na prošnji. Nato je dolžnost poškodovanega, tako izpolnjeno prošnjo poslati na "Industrial Commission of State of Ohio, Columbus, Ohio."

Točka 1465-78 postav države Ohio se glasi:

"Nikake odškodnine se ne izplača za prvi teden bolezní ali poškodbe, izvzemši stroškov zdravnika, postrežbe, bolnišnice in zdravil ali pogrebni stroški.

V slučaju začasne poškodbe, prejme uslužbenec ali poškodovani dve tretini njegove povprečne tedenske plače, toliko časa, da popolnoma ozdravi, vendar ne več kakor dvajset dolarjev na teden, in ne manj kot \$5.00 tedensko. Le v slučaju, da zasluži delavec manj kakor pet dolarjev na teden, tedaj se mu izplača ista svota, katero je tedensko služil. Za nobeno bolezen pa se ne plačuje bolniška podpora dalj časa kakor za dobo šestih let, od dneva poškodbe ali bolezní, in ta svota tudi ne sme presežati svote \$3750.00.

V slučaju zgube posameznih členov prejme uslužbenec dve tretini njegove tedenske plače, ki pa ne sme presežati svote \$12 na teden in ne višje svote, ki bi presežala \$3750.00. Za zgubo posameznih členov se plača sledeče:

Za zgubo palca na roki dvotretinsko plačo skozi 35 tednov.

Za zgubo prvega prsta na roki, ki ga imenujemo kazalec, dvotretinsko plačo skozi 35 tednov.

Za zgubo drugega prsta na roki, ki ga imenujemo sredinec,

dvotretinsko plačo skozi 30 tednov.

Za zgubo tretjega prsta, ki se imenuje prstanec, dvotretinsko plačo skozi 20 tednov.

Za zgubo zadnjega prsta na roki, mazinca, dvotretinsko plačo skozi 15 tednov.

Zguba drugega člana palca se mora vedno računati zgubo polovice palca, več kot polovica palca pa se računa kot cel palec. Za vse ostale prste pa velja sledeče: Za zgubo vsakega posameznega člana se mora računati vedno le tretina prsta, kot n. pr. Zguba srednjega prsta v drugem členu se računa kot zguba dve tretine prsta. Za zgubo prstov nad drugim členom, se vedno računa zguba celega prsta, n. pr. kdor zgubi vse prste nad drugim členom, prejme odškodnino kot bi izgubil celo roko.

Za zgubo kosti v dlani se računa še 10 tednov k zgoraj omenjeni podpori. V slučaju, da je nesreča taka, da postane roka vsled zadobljenih poškodb na prstih trda in je nemogoče prste premikati, se računa za vsak prst še deset tednov podpore.

Za zgubo roke do zapestja se izplača dvotretinsko tedensko plačo skozi 200 tednov. Za zgubo palca na nogi se plača dvotretinska tedenska plača skozi 30 tednov. Za zgubo vseh ostalih prstov na nogi se izplača za vsak prst dvotretinska tedenska plača za deset tednov. Za zgubo stopala se izplača dvotretinska plača za 175 tednov.

Za zgubo očesa se izplača dvotretinska plača skozi 100 tednov.

V slučaju poškodbe delavca na tak način, da delavec ni več zmožen za delo, se mu izplača dvotretinska večina njegovega zaslužka do njegove smrti, ki pa ne sme presegati tedensko \$12, in ne manj kot \$5 na teden. Zguba obeh rok do zapestja ali celih rok, obeh stopalov ali celih nog, ali obeh očeš, ali pa pri zgubi ene roke ene roke, se računa, da delavec ni več zmožen za delo in se mu izplača kot zgoraj omejneno.

V slučaju, da delavec radi zadobljene poškodbe umrje tekom dveh let, se izplača odškodnina sledeče in naslednjim osebam:

- Ako ni nikarih sorodnikov, tedaj plača odškodninski odbor zavarovalnine, kakor zdravnika, postrežbo ali bolnišnico in zdravila, katere svota pa ne sme presežati \$200, primeren pogreb, ki zopet ne sme presežati svote \$150; poleg tega pa ima ta odbor pravico preskrbeti zdravnika, bolnišnico, postrežbo in zdravila in določiti odškodnino za to.
- V slučaju smrti uslužbenca, ki je zapustil prave sorodnike, izplača odbor takim sorodnikom dvotretinsko večino njegove plače, ki se pričinja z dnem smrti uslužbenca, ali boljše povedano: odbor izplača skupno svoto za šest let od dneva, katere svota pa ne sme presežati \$3750 in ne sme biti manjša kot \$1500.
- Ako umrli uslužbenec, ob času njegove smrti, zapusti le bližnje sorodnike, se izplača takim sorodnikom dvotretinska večina njegove tedenske plače, katero izplačilo se nadaljuje za dobo šest let, ali kakor odškodninski odbor določi. Vendar ta svota ne sme presežati \$3750.
- Le pravi sorodniki so opravičeni do poškodninske podpore delavca, in sicer: žena po smrti soproga, s katerim je živela ob času smrti. Otroci ali otroci, ki se niso spolnili 16. letom ali nad 16. letom, ako so zdravniško preiskani in spoznani nezmožnim za delo ali zaslužek) se izplača odškodnina, ako so ob času smrti uslužbenca živeli z njim.

Otroci, ki niso pred smrtjo uslužbenca pravilno adoptirani, niso opravičeni do odškodnine. Za vse druge slučaje sorodstva se morajo vedno prinesiti odnišjska spričevala in dokazila, da je vsak prosilec res prvi

ali najbližji sorodnik umrlega. Odškodnina v slučaju smrti se izplača enemu ali več sorodnikom v njih zadovoljnost, kakor določi odškodninski odbor; to je, ali vsem enak ali pa po določilu. Vedno pa se morajo ostali sorodniki obrniti s prošnjo do odškodninskega odbora.

V slučaju smrti delavca, ki zapusti udovo z nedoraščili otroci, zadostuje, ako udova naredi prošnjo v imenu otrok, na imenovani odbor. V vseh drugih slučajih, kjer ostanejo samo nedoraščili otroci kot pravi sorodniki, mora biti oskrbnik ali pa naj uložijo najbližji prijatelj prošnjo.

Dvotretinska večina zaslužka se vedno računa z dnem, ko se je delavec ponesrečil, in po tej metodi se tudi računa odškodnina.

V slučaju kakega nespornostnega med poškodovanim uslužbenecem in odškodninskim odborom, ima ta odbor vedno pravico zadevo natančno preskiskati.

Odškodnina se nikdar ne izplača nobenemu dolžniku, ki bi poškodovanega tožil, da mu dolguje na grocery ali na stanovanju ali sploh kakem dolgu, pač pa se ta odškodnina izplača naravnost poškodovanemu ali sorodnikom.

To so glavne točke odškodninske postave za državo Ohio.

**Jos. Jarc.**

## Umori na debelo.

Najbolj sigurni ste za svoje življenje, če morite na debelo. Ako ubijete enega človeka, tedaj te obesijo, ako jih ubijete tisoč, boš svoboden, če jih pa ubijete stotisoč, tedaj bodejo te razglasili za junaka.

Spomnimo se na ponesrečenega parnika Eastland, ki je radi prevelikega človeškega bremenana se nagnil zgimil vodi in potegnil s seboj nad 2000 oseb. Preko tisoč oseb je našlo v vodi svojo smrt, ker so poedincji, kompanija bili preveč slastni za dobičkom in se zanemarjali skrbeti za človeško življenje.

Če bi kak človek povzročil smrt samo enega teh siromakov, tedaj bi ga prijeli, obsodili in usmrtili brez vsakega nadaljnega vprašanja. Noben izgovor ga ne bi rešil. Postava bi rekla: Ti si ubil eno človeško življenje, zato moraš sedaj dati svojo.

Toda postava bi govorila drugače — ako bi sploh govorila — onim ljudem, ki so za svoj lastni dobiček, brez ozira na vsako ljudsko varnost, povzročili na vodi umor ljudstva na debelo.

Nikjer drugje se moč denarja tako silno ne pokaže kot v Zj. državah, kadar se posamezne zločince hoče rešiti odgovornosti za njih zločine. Ko se je v nekem tunelu New York Central železnice dogodila nesreča, tedaj so prijeli strojevodjo, ki je zaspal na delu radi prevelikega, predolgega in prenapornega dela. Strojevodjo so vrgli v ječo. Lastniki železnice pa, ki iz osebnega profita pustijo, da njih uslužbenci delajo čez ure, tako da niso zmožni več za delo, so ostali nedotaknjeni.

Kapitan parnika "Slocum", ki je pred leti zgorel v newyorškem pristanišču, ni mogel kompaniji svetovali glede varnosti na parniku, Kapitan je na parniku služil svoj kruh. Če bi se pritožil, bi ga od službe odpustili. Toda ta kapitan je sedaj že mnogo let v ječi, in poleg njega ni bil nihče drugi kaznovan, niti en sam kompanist one kompanije, ki ni preskrbel za dovolj rešilnih plovov, ki ni preskrbel za dovolj rešilnih čolnov, in ki je dovolila, da se je vkrcalo na parnik več oseb, kakor je bilo predpisano.

Ko je potonil na morju parnik Titanic, se je rešil kompanist in glavni vodja družbe, katero last je bil Titanic. Ta človek je prišel v New York, in moral bi biti zaprt prvi turek, ko je stopil na ameriško zemljo. Dati bi moral pojašnilo, zakaj se je nesreča pripetila. Toda zgodilo se mu ni ničesar. Dočim so otroci in ženske poginjali v valovih, so se reševali kompanisti. Ti danes veselo živijo.

Naj kak blaznež ubije v kakem mestu dvoje ali troje otrok. Vsa policija je na nogah. Ljudje se zgrnejo skupaj in kričijo o linčanju.

Toda poglejmo na trust, ki trguje z mlekom. Da si prihrani stroške, led in druge priprave, proda pokvarjeno mleko družinam, in vsako leto umrje na tisoče otrok radi pokvarjenega mleka, in nihče se zato ne zmejni. Nihče ne skuša zločince pripeljati na električni stolec, nihče o tem niti ne razmišlja...

Uboj dveh ali treh otrok z nožem je zločin, in vsa postavná moč se uporabi, da se zločince kaznuje.

Uboj na tisoče otrok z mlekom pa je trgovina, in morilci ne izgubijo niti ene ure svobode, nihče jih ne bo vzmernjal.

Ako sprevednik poulične železnice ukrade kompaniji pet dolarjev, takoj ga zapro.

Sedaj pa naj neka poulična kara ubije kakega otroka, kot se to vsak dan pripeti, in stariši tožijo za odškodnino. Ali veste, kaj je sodnik rekel v nekem glasovitem slučaju v New Jersey. "Ne bodejte dobili več kot en dolar. Otroci je itak samo na škodo, dokler živi. Otroka smrt pomeni, da staršem ni treba več žrtvovati denarja za otroka. Zakaj naj bi vam to rej kompanija plačala denar za smrt, ker ste se s smrtjo znebili stroškov?"

In to niso prazne besede, ampak tako se je v resnici zgodilo na sodnji države New Jersey in je tako zapisano tudi v sodnih rekordih. Pa to ni samo v tej državi. Enaki slučajji se pripetijo povsod.

Kje tiči vzrok temu zlu? Kaj naj naredijo ljudje v takih razmerah? Zakaj se ljudje tako razvnamejo, ko zgori v eni tovarni nad tisoč deklet, samo raditega, ker je kompanija dala zapreti vrata, da ne bi katera dekle ukradla deset centov vrednosti, potem pa zopet kar naenkrat vsi smolknejo, in zločinci se umaknejo kazni? Zakaj narod v Zjed. državah ne kaznuje zločincev na debelo, morilcev na debelo, linčajo pa in morijo se morilci enega samega posameznega življenja?

Kompanisti New Haven železnice so ukradli kompaniji petdeset milijonov, vodstvo je bilo tako, da so bile velike nesreče na dnevnem redu. In še danes imajo ti zločinci ukradeni denar, uživajo svobodo in se veselo svojega življenja, dočim ob progi železnice gnijejo kosti ponesrečenih žrtev, ki zamaš kriče po masčevanju.

Najhujše pri tem pa je, da če koga primejo, ki je ukradel milijone ali pobil na tisoče ljudi, da popolnoma ničesar ne izgubi na svojem ugledu. To njenu popolnoma ničesar ne škoduje. Cejo poveljujejo se po časopisih.

In kaj je z ljudmi, ki trpijo take razmere? Ali ni čas, da se že enkrat naredi konec vsemu temu?

Tako se vprašujemo. Dokdaj bodo ljudje to trpeli? Če se že nečijo brigati za svoje bližnje, zakaj se ne brigajo za same sebe? Kdo more kakemu človeku garantirati, da se ne bo vlak s katerim se pelje, ponesrečil radi kriminalne nemarnosti železniške kompanije? Kdo more delavcu garantirati, da v tovarni radi kriminalne nemarnosti kompanije ne bodejo nekega dne počili kotli, se pojavil ogenj ali da se rudnik ne zrúsi? Kdo more garantirati, da se njemu in njegovi družini ne bo pripetilo isto, kar se je pripetilo že milijon drugim?

Da, ljudje so krivi sami. Nihče drugi ni kriv vsega tega zla. Kajti ljudje imajo v svojih rokah sredstva, da vsa ta zla odstranijo, da sami sebi zaguarajo večjo varnost. Da, ljudje so krivi. Toda — — —

Če bi vsi ameriški časopisi, ki so danes v službi grafterjev, zločincev in milijonarskih morilcev in sesavcev, če bi vsi ti časopisi vstali in povedali ljudstvu brez strahu, na kak način se da žalostni današnji sistem uničiti in na njegovo mesto po-

staviti zgradbo enakosti, svobode in pravice, tedaj ne bi trajalo eno leto, in podrla bi osebni lovi za profitom, mesto tega pa bi prišlo pravo bratstvo, kjer ne bi bilo sesavcev in izsesovanih, kjer bi vsi v enakih pravicah posvetili svoje moči popolnosti in osvoboditju človečanstva.

Ziva resnica je: Časnikarji in duhovni lahko naredijo ljudem ali sužnje ali pa svobodne ljudi. Ljudstvo je krivo zlu, toda da ne bi bilo plačanih lopovskih časnikarjev, hinavskih in kriminalnih duhovnov, bi bilo to zlo že zdavnej odstranjeno. Časnikarji in duhovni niso vršili svoje dolžnosti, pač pa so delali le premnogokrat za sužnjost ljudstva. Čas je danes, da brez strahu stopijo med ljudstvo in povedo, kako se to danesne zlo da odpraviti iz človeške družbe.

Kdaj bodejo ljudi spoznali svoje zlo?

## Iz stare domovine.

Iz vojnega vjetništva. L. Kolkaj se je oglašil iz Rjazana v srednji evropski Rusiji svoji ženi Josipini, ki biva v vasi Vine, pošta Dol pod Ljubljano. Piše: ...meni se še precej dobro godi. Zdaj sem zdrav, samo dolgčas mi je po tebi, otrokom in vsem prijateljem. — Ljubljančan Ivan Bitenc piše svojcem: ...Še vedno v tem kraju. Ne vem kdaj nas odpošljejo naprej. Spim v klavnici. Tukaj je tudi moj sošolec poročnik Anton Kadunc. Pozdrav vsem. — V Kainsku dne 22. junija. Mesto Kainsk leži v tomski guberniji v Sibiriji. Steje do 6000 prebivalcev. Mesto je znano po svojih velikih konjskih semnjih. — Jozer Jarh piše prijatelju: Precej težko ranjen sem prišel Rusom v roke. Zdaj sem popolnoma zdrav. Na veselo svidenje po vojski. V Caricinu 6. junija. Mesto Caricin leži v južni evropski Rusiji na veličastni reki Volgi, ki je imenovana mesta naprej, kadar naraste, tako velika, da se ne vidi z enega brega na drugi breg. Brodar, ki hoče z ene strani na drugo, ne vidi, ko pride sredi reke drugega, kakor vodo in nebo, kakor da je na širni morški planjavi. Po Volgi plove na leto do 7000 ladij. Volga je prva prometna žila velike ruske države in je vsaj za vzhodno Rusijo to, kar je Nil za Egipt. — Vinko Juvan se je oglašil iz Rusije svoji materi Katarini, ki biva v Vačah pri Litiji: Dragá mati! Dam! Vam na znanje, da sem sedaj v daljni ruski deželi kakor vojni vjetnik... Pri-

Dalje na tretji strani

## G. TRAVNIKAR & J. JARC,

Slovenska javna notarja

Slav, slovenskemu občinstvu naznanjava, da sva otvorila nov urad na 5606 St. Clair ulici, kjer bodeva izdelovala vsa v notarski posej spadajoča dela. Poleg tega pa bodeva kupovala in prodajala lote in hiše. Vsa dela, kakor prepis zemljišča ali hiše, vpis (mortgage), pogodbe, pooblastila za tukaj ali stare domovino, se izgotovijo v pisarni; za poštno in godilno delo se jamaš. Zavarujeva poslopja vsake vrste proti ognju ali osreči, kakor tudi hišna opravila, hleve, avtomobile in velika stekla v izložbah. Posredujeva za vsakega ki ima opraviti s sodnijo. — Priporočava se slarnemu občinstvu in obljubeva, da bodeva za vsakega storila, kar bo v najnjih močeh.

**5606 ST. CLAIR AVE.**

Rea.: G. Travnikar, 1357 East 55th St  
Rea.: Jos. Jarc, 1358 Marquette St.

## VSAKA DRUGA OSEBA IMA.

Bolnim in trpečim ljudem tega mesta se bo zdelo to čudno, toda resnica je, da ena izmed dveh oseb trpi na katarju kakega organa, kajti katar v tem podnebnju je jako navadna bolezen, in prime se želodca kot vsakega drugega organa našega telesa.

Lahko dobimo nosni, očesni, grlni, prsni, pljučni, želodčni, jetrni in drugi katar.

In kljub temu, da se katar sprva prične s malim kašljem, glavobolom ali s težavami v želodcu ali s prav malimi bolestinami, toda če se zanemari, pa povzroči resne bolezni.

### Katarja ne smete zanemarjati

V Evropi kot tudi v tej deželi se zdravi katar v gorskih sanatorijih z novim in čudovitim Oxyoline aparatom kot ga vidite tu na sliki. S pomočjo tega aparata se zdravi olje elektrificira in dovede naravnost do bolečega organa, in vas ozdravi, ne da bi se pacali in mazali z vsakovrstnimi škodljivimi drožami.

Mi vam z veseljem pokažemo, kako moč ima ta aparat, in koliko dobrega je že storil vnašem uradu kakor tudi v uradih najslavnejših zdravnikov te dežele, kjer so ozdravili že na tisoče slučajev katarja.

Vi ste povabljeni, da obiščete naš urad, če se hočete zdraviti ali ne, in oglejte si najbolj čudovit aparat za zdravljenje katarja.

## Dr. L. E. SIEGELSTEIN,

tretje nadstropje, 308-9-10-11-12-13 Permanent Bldg

746 Euclid ave. blizu E. 9. ceste.

URADNE URE:  
Od 9. zjutraj do 4. pop. in od 7. zvečer do 8. vsak dan.  
Ob nedeljah od 10 do 12.

## Prince Albert je dober tobak

Povsod kade močje Prince Albert tobak, ker daje najbolje cigarete ali kadenje za pipo, katero zamorete kupiti. Take dober je, da ga bode te volili takoj prvi put, ko ga kadite ter ga kasneje zahtevali. Patentirani način njegovega izdelovanja odstrani pekočino na jeziku in proskanje po grlu.

### PRINCE ALBERT

narodno kadenje

se lahko kadi iz pipe ali se za more z njega delate cigarete ter ne bode škodil niti jeziku niti vratu.

Prince Albert je kratko rezan ter se da lahko zviti v cigareto ne da bi izgubili pri tem mnogo tobaka. Daje se lepo nabasati v pipe in daje zadovoljive kadenje.

Prince Albert se prodaja v različnih vrstah po 5c; v različnih katalinjah po 10c; v posebah po funt in po pol funta.

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY  
Winston-Salem, N. C.



mite srčne pozdrave! V Rusiji, dne 15. maja. — Vinko Rojko se je oglašil iz Skobeleva svojemu bratu Antonu, žandarmerijskemu stražniku v Trnovem pri Lirski Bistrici, in mu pošilja srčne pozdrave. — Jozef Bitezničnik, goriški Slovenec (iz Solkana), piše: ... Sprejmi srčne pozdrave, ki ti jih pošilja s potovanja v Rusijo tvoj prijatelj Jozef Bitezničnik. — Jakob Turk, vojni vjetnik v Sibiriji, piše svoji ženi Francki, ki biva v Brlogu pri Vel. Laščah: Draga mi! Pred vsem te prisrčno pozdravim in ti naznanjam, da sem zdaj zdrav. Najbolj si želim pisma z doma, še nič nisem dobil, zakaj vedno se premikamo s kraja v kraj. Če ne dobiš večkrat pisma, ne bodi užaljena, na potovanju nam je nemogoče pisati. Denarja mi ni treba pošiljati, za potrebo zaslužim. Druge dobrote ti ne morem pisati. Pozdrav prijateljem in sosedom, posebno pa tebi, tvoj Jakob. V Kainsku 8. junija 1915. — Ivan Češarek piše, da je bil 23. sušca vjetnik in je na potovanju v vojno vjetništvo v notranost velikanske ruske dežele. — Anton Šušteršič piše svojem, ki biva v Stanečicah, pošta St. Vid pri Ljubljani: ... Vsak dan čekam, da bi prišel kam drugam od tod, ker je tukaj taka vročina, da človek komaj živi. Sprejmi te pozdrave. V Čardžuju, dne 17. junija. Mesto Čardžuju leži v transkaspiskem kraju tik ob rusko-boharski meji na železnici, ki veže mesto Uzum-Ado, ležeče ob vzhodnih bregovih Kaspiskega morja, z mestom Samarkandom. — Rudolf Neneč piše iz Taškenta, ki leži v južnozpadni Sibiriji: Zdrav v vojnem vjetništvu v Arji. Tukaj je velika vročina, pa nič dežja. Pozdrav. V Taškentu, dne 13. junija. — I. Škvarca se je oglašil svojemu očetu Matiju, ki biva v Vrhrah pri Idriji: Živ, zdrav, vjet v Tjumnju v Sibiriji. Pozdravljam vas. Na veselo svidenje, ko bo vojske konec. Anton Murnik piše, da se nahaja v Samarkandu že od 18. aprila, od koder pošilja pozdrave v Pletroviče pri Celju. — Ludovik Volk, vojni vjetnik v Kaznu, ki leži na Volki v kazanski guberniji, piše svoji ženi Josipini, bivajoči v Skednju pri Trstu, da je zdrav in ji kliče Na veselo svidenje!

Smrtna kosa. V Gorici je umrl znani kavarnar Josip Pečenko, star sedaj nad 50 let. Kavarna "Central" na Travniku je Slovincem dobro znana.

V Ruprechtshofu blizu St. Poelna je iz občine Podgora in okolice okoli 600 beguncev. V St. Andrežu pri Gorici so posute ali močno poškodovane vse hiše. Granata je zadela tudi cerkev in sicer je zadelo na desni strani nad vhodom skozi zidovje pod orglje.

Podgora pod Kalvarijo je naravnost silovito trpela, da Podgore takorekoč ni več, vse je posuto. Podgora je razvalina. Hiša župana Klančiča, ki stoji pod hribocem, bolj izven Podgore je ostala dosedaj še nepoškodovana.

Umrli je v Ljubljani v deželni bolnišnici na ranah, dobljenih na južnem bojišču, Hinko Zitko, iz ugledne Zitkove rodbine na Verdu pri Vrhniki.

Iz ruskega vjetništva se je oglašil Jozef Hribernik iz Ljubljane, ki piše svojim starišem, da je zdrav in da pozdravlja vse svoje znance.

O toči v breziškem okrajnem glavarstvu poročajo mariborski "Straži", da so posebno prizadete občine Blanca, Zabukovje, Senovo, Mrčna sela. Mali in Veliki kamen, Koprivnica, Zdole, Sromlje, Križe in Pišce.

Bel kruh na Dunaju. 30. jul. so pričeli na Dunaju prodajati zmes nemške pšenice moke s pšenično moko starega tipa v razmerju 1:1. Koruzna moka in tudi druga surogatna moka se ne bo več primestavala. Dunajska občina je zasegla tudi vso žitno žetev dunajskega okdša, ki jo cenijo na 2000 vagonov. Značilna pa je izjava dunajskega župana, da bodo one zaloge koruze in koruzne moke, ki jih imajo še posamez-

ni obrati, uporabili za — begunce s Primorskega. Ali ti siromaki, ki so morali zapustiti svojo grudo, ne zaslužijo takega kruha kakor Dunajčanje? Nižjeavstrijsko namestništvo je prepovedalo izdelovanje pšenične smetane ter nje obrtno rabo in prodajo; tudi je prepovedalo rabiti mleko za izdelovanje slađoleđa.

Podpore pogorelcem. Deželni odbor je dovolil pogorelcem v Ribnici 4000 K, onim v Drnovem okraj Krško pa 2000 K deželne podpore.

Umrli je v Črnomlju gospa Ana Konečnik, roj. Lipold, mati gosp. dr. Makso Konečnika, zdravnika v Gornjem gradu.

Umrli je na Savi pri Jesenicah Ivan Ferjan, posestnik, lesni trgovec in gostilničar.

Letošnja pomnožitev pridelka žita in krompirja na Kranjskem. Kmetijska družba kranjska, ki ima od kmetijskega ministrstva nalogo izdelati žetevno statistiko, in sicer letos za cel mesec poprej kakor druga leta, je ravnokar po izvedenih v celi deželi dognala, koliko se je letos več raznega žita in krompirja posejalo, oziroma posadilo. Posejalo se je napram lanskem letu več: s pšenico 628ha, z ržjo 33 ha, z ječmenom 235 ha, s prosom 39 ha, s fižolom 270 ha in s krompirjem se je posadilo 1532 ha več. Če se vzame v deželi običajni povprečni pridelke za podlago, se bo letos pridelalo samo na teh zemljiščih več: pšenice 60 vagonov, rži 2 vagona, ječmena 24 vagonov, ovsa 10 vagonov, turšice 33 vagonov, prosa 4 vagona, fižola 18 vagonov in krompirja nad 1000 vagonov.

Ker se že lahko danes domneva, da bo letos letina na Kranjskem tako dobra, kakor že dolgo ni bila, pridelali bodo letos v deželi najmanj kakih zoodstotkov več kakor v srednjih letinah. Zveza kmetijskih zadrug na Štajerskem je bila sedaj pred sodiščem v Gradcu razkrinkana. Obžalujemo, da prostor ne dopušča priobčiti obširnejše poročilo o sodni obravnavi, ki seje vršila v Gradcu. Stvar je na kratko povedano, sledeča: Zveza je manjvredno moko, ki jo je dobila iz Italije, prodajala kot "čisto nulerico" — in tudi sicer manipulirala na različne načine tako, da je cene zviševala. Ravnatelj te zveze je bil obsojen na 1000 K globe in so mu en vagon moke zaplenili.

Maribor. (Poskušen roparski umor.) Dne 3. avg. je prišel posestnik Peter Lavko iz Slov. Gradca po kupčiji v Maribor ter nosil seboj 1100 K. Poprejšnjega dne je dobil pismo, v katerem ga vabijo prodajalci lesa pod zelo ugodnimi pogoji, da naj pride k sv. Križu nad Mariborom. Lavko se je tudi reš napotil označenega dne tja, kar počni na cesti med Kamnico proti sv. Križu za njim strel iz revolverja in ga zadene pod levo kost na glavi, vsled česar se je za trenotek onesvestil. V trenutku pa, ko je planil nadenjen morilec in mu hotel izpultiti iz notranjega žepa listnico z denarjem, se je zopet zavedel in skočil pokoncu, vsled česar je morilec pobegnil v bližnji gozd. Lavko mora imeti pač izredno zdravo naravo, kajti kljub nevarni rani je prišel s krogeljo v kosti, sam v mesto, potem pa se peljal proti domu in nato zopet nazaj v Maribor, koder se je napotil s komisijo na kraj poskušnega umora in rop. Morilec je pač moral vedeti, kaj želi Lavko kupiti, ker drugače bi ga bil težko zvalil. Orožništvo in mestna policija so pridno na delu, vendar doslej se še ni posrečilo storilca izslediti, dasi se je preiskalo že skoro vso okolico in mesto samo. Lavko je moral še istega dne 3. avg. v splošno bolnišnico, koder so ga operirali in mu odstranili krogeljo. Operacija je bila lahka, ker je krogelja lepo sedela v kosti. Najbrž je bil od dan strel iz velike daljave, ali pa je bilo orožje, revolver, slab in star. Lavkotu niti treba ni, biti še nadalje v bolnici, le rano mu vsak dan očistijo in prevezajo. S poboljšanjem zdravstvenega stanja pa se ranjenemu tudi popolnoma vrnil spomin,

tako, da je lahko dal točnejših informacij. Iz teh sledi, da mu morilec že od prej ni bil neznan. Gre se najbrže za osebo nekega bivšega pomožnega uradnika okrajnega glavarstva, po imenu Peitler.

Krona in marka. Poštna hranilnica razglša, da je pri plačilih v Nemčijo za 100 mark plačati 134 K 75 vin.

V Postojno sta se preselila okrajno glavarstvo iz furlanskega Tržiča in okrajni šolski svet.

Vsak trgovec bi moral imeti svoj pisemski papir, kuverte in računske listine. Vse to naredi naša tiskarna po nizkih cenah.

POZOR!

Vsem Slovincem se naznanja, da bo v nedeljo popoldne, 12. sept. ob 2. uri "inštalirenga" našega novega kaplana Inštalirenga se vrši pri J. Rotterju, stop 125%. Kdor hoče imeti štant za prodajati, se mora oglašiti do sobote. Vspored: Sprejem ob 2. uri. Slavnostni govor gospoda kaplana, sprejete romarjev, kolekta. Pečenje storžov. K obilnemu romanju vabi

Odbor.

Lepa front soba spodaj, za enega ali dva, s hrano ali brez, se odda. Poizve se v uradništvu (74)

Trije pošteni fantja iščejo stanovanje s hrano. Če je mogoče front soba. 6114 St. Clair ave.

Mlada in pridna Slovenka išče službo za hišna opravila, naj raje v Pennsilvaniji, sicer pa tudi drugje. Mary Debeljak, 6019 Bonna ave. Cleveland, O. (74)

Lepa soba se odda v najem za enega ali dva fanta. Svoj uhd. 6019 Bonna ave.

Čedna soba se odda za enega ali dva fanta brez hrane. 1177 E. 60th St. (74)

Jako lepa soba se odda za enega fanta ali dva. 5904 Prosser ave. (zgorej.) (74)

Dva fanta se sprejmeta na dobro stanovanje. 1261 E. 60th St. (74)

Slovensko dekle dobi stalno delo za hišna opravila. Vprašajte na 16001 Holmes ave. (75)

Pulitzer
uednik N. Y. World je do-
locil Trust Co. za upra-
viteljico.
Kdo bo skrbel za vašo
družino po smrti.
Ali more vaša žena go-
spodariti? Prijatelji, sorodni-
ki? Ali se morete na koga
zaneseti, da ima polno zmog-
nost, da bo upravljal vse vaše
premoženje kot bi ga vi?
The Cleveland Trust Co
ima moč, da deluje kot upra-
viteljica testamentov in za-
puščin. Oglasite se za nasvet
in informacijo.
The
Cleveland
Trust Company
Incorporated in Ohio
Acts in all Trust Capacities

Vaš doktor
in vam pove, da se ni njegov recepti nikoli
izmenjen in od najzgodnejših zdravil, da vas
ne more odvratiti.
Vaši zdravilski recepti morajo priti v
naše lekarno, kjer bodo izdelani natančno
po vašem receptu. Imamo tudi posebno za-
lozilo za vsa zdravila, ki jih potrebujete.
Guenthers Sloven. Lekarna,
Addison Rd. vagon St. Clair Ave.



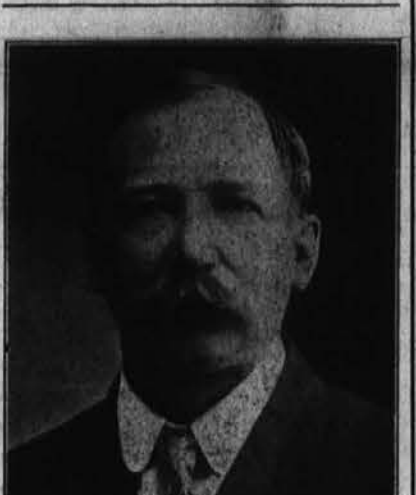
National Drug Store!
Slovenska lekarna.
vagal St. Clair ave. in 61. ceste.
S posebno skrbnostjo izdeluje-
mo zdravniške predpise. V za-
logi imamo vse, kar je treba
v najboljši lekarni. (45)

A. M. KOLAR,
Slovenska gostilna.
3222 LAKESIDE AVE.
Se priporoča Slovincem v
obilen obisk. Točna postre-
žba. Vedno sveže pijače.

POZOR!
Naznanjam Slovincem in
Hrvatom, da sem pričel raz-
važati pivo v sodih in stekleni-
cah, pripeljem ga na dom ali
na katerikoli prostor. Priporo-
čam se slavnim društvom in
drugim, da ob priliki izleta
na farme ali ob drugih zabavah
kot krstije poroke, gotovo obr-
nejo na mene. Postreženi bo-
dejo točno in zanesljivo. John
Modic, 6201 St. Clair ave. Cle-
veland O. (74)

FINO VINO
vedno dobite pri Jos. Kozelu.
Belo, niagara in concord vino.
Posebno ženskam je moje vi-
no znano. Po stari navadi Jos.
Kozely, 4734 Hamilton ave.

IZURJENI ZOBOZDRAVNIK,
Dr. A. A. Kalbfleisch,
6426 St. Clair Ave.
Govori se slovensko in hrvat-
sko. Točna postrežba. Časo-
pisi na razpolago. Ženske
strežnice. Edini zobozdravni-
ki urad v mestu, kjer se govori
slovensko in hrvatsko.



POZOR!
Podpisani priporočam Slo-
vincem in Hrvatom svojo do-
bro in staro znano gostilno za
obilen obisk. Nekoč je bilo na-
pisano, da prodajam slabo pi-
jačo, kar je pa sedaj preklica-
no, in prodajam v resnici le naj-
boljše pivo, izvrstno domače
vino, dišeče smodke in izvrstna
žganja. Kdor pride k meni, se
bo prepričal o izvrstni postrež-
bi. Rbake prosim za obilen ob-
isk moje gostilne, ker jim bom
skušal vselej postreči z najbo-
ljšo pijačo. Za vaš obisk in pod-
poro vam ostanem vselej hval-
ležen. Vaš stari znanec
John Posh,
4426 Hamilton ave. (75)

Naprodaj je izvrsten 4 leta star
konj, en boggy in navaden voz
ter dve konjski opravi. Vse v
dobrem stanju, in se proda po-
ceni. A. Peskar, 8001 Aetna Rd
(76)

Naprodaj je hiša za dve družini,
pet velikih in dobrih lotov.
Ena hiša za eno družino. Jako
poceni. C. W. Wahl, 1002 E.
72nd St. Princeton 2169 W.
(73)

Prodajalna se da v najem. Rent pocni
Na 6017-19 St. Clair ave. Naprodaj
je tudi celo posetje Slovincem, ki je
podjeten, ima tu lepo priliko. Adolf
E. Bernstein, Main 1386. Pisarna 503
Leader-News Building. (74)

Zenitna ponudba.
Fant, star 26 let, se želi v
pošteno svrhu ženitve seznaniti
z dekletom čedne postave, le-
pega vedenja in ne starih nad
24 let. Le resne ponudbe naj
se pošljejo s priloženo fotogra-
fijo na Louis Mozetič, Box 26,
Collinwood, O. Tajnost jamče-
na, fotografija se vrne. (74)

HAROLD E. EMERICH,
Zavarovalnina posestva, bondi,
Javni Notar.
Urad 808 E. 152nd St. Urad-
ne ure od 8. zjutraj do pol šestih
popoldne. od pol osmih zve-
čer do 9. ure. Tel. Wood 85 L.
Bell; Eddy 1086. Stanovan-
je: 16205 St. Clair ave. Tel.
Wood 58, Bell; Eddy 3678 J.
Dobro ohranjena peč na plin, se oras
poceni proda. Rabi se lahko v saloonu
ali v dvorani. Potzvo se na 1177 Nor-
wood Rd. (74)

Naprodaj je več dobrih sodov
od žganja. Pripravni za vino.
A. Cohn, 5819 St. Clair ave.
(73)

Dve sobi se oddajo v najem za
poštene fante s hrano ali brez.
6304 St. Clair ave. (75)

CHARLES ARMBRUSTER
MESNICA PRVE VRSTE
NAJBOLJŠE SVEZE IN PREKAJENO MESO.
6112 ST. CLAIR AVE.

Pravi starokrajski brinjevec
Cena 6 steklenic . . . \$6.50
Cena 12 steklenic . . . \$13.00
Čista slivovka kuhana iz pravih
češpelj. Cena 6 steklenic . . \$6.50
Cena 12 steklenic . . . \$13.00
Imamo najfinejši tropinjevec in
droznik. 1 gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75
Pristna rudeta ohioska vina
Galona . . . 50, 55, 60 in 65c
Katavba in Delavare vino 80 in 85c gal.
Vinska posoda ob 5 do 10 gal. velja \$1.00, za 25
gal. posoda \$2.00. Pri večjih naročilih je sod brez-
plačen. Te cene so samo za na debelo. Naro-
čilu naj se priloži denar in natančni naslov.
The Ohio Brandy Distilling Co.
Prva slovenska družba za prodajo finih pijač.
6102-04 St. Clair Ave. - - Cleveland, O.

Dr. A. A. Kalbfleisch,
6426 St. Clair Ave.
Uradne ure:
Od 9:30 do 11:30 dop.
Od 1:30 do 5:00 pop.
Od 6:00 do 8:00 svečer
Telefon urada:
East 408 J.
Telefon stanovanja:
Eddy 1856 M.

RICHMAN'S
UNITED
CLOTHES
ALWAYS
\$10
Mi delamo nove tovarno
na East 55th Street od
Harlem do Luther Avenue
322 čevljev fronte, 195 dol-
žine, štiri nadstropja visoko.
Mi se vam zahvaljujemo za
uspeh v naši trgo-
vini. Vaša podpora
je povzročila, da
gradimo tovelikan-
sko tovarno. Mi smo
vam vedno dajali
pravno vrednost za
vas denar. Medtem
pa izdeluje-
mo vse naše
obleke v naši
West 9th St.
tovarni in
vam jih na-
ravno pro-
dajamo. Nič
profita za
razprodajalce. Raditega pa la-
ko kupite pri nas obloko za \$5
ali \$8.00 ceneje.
Richman Bros. Co.
VOG. ONTARIO IN PROSPECT
CLEVELAND, O.

FRANK BRICELJ,
6026 St. Clair Ave.
Expresman.
Preyazam pohištvo in vsa
kovrstatne stvari. Postrež-
ba točna in zanesljiva.
Tel. Princeton 1982 L.

PRVA IN EDINA SLOV. TRGOVINA
S SINGER ŠIVALNIMI STROJI
Skoro vse kole,
velike in male to-
varne rabijo Sin-
ger šivalne stroje,
ker so naj-
boljši, najbolj trpežni in
hitri za šivanje.
Celemu svetu so znani
Singer šivalni stroji, zato
tudi naše slovenske gos-
podinje spoznavajo, da le
na singer šivalnem stroju
lahko šiva vsake vrste
blago, tenko ali debelo.
Vsak teden pride v mojo trgovino kaka slov. gospo-
dinja, ki vpraša, če bi hotel sameljati njen stroj s
Singerjevimi. Če hočete torej imeti dober Singer šivalni
stroj za hitrejše in boljše šivanje, pridite v mojo trgo-
vino, kjer se lahko pomenite v slovenskem jeziku. Če
nimate denarja, da bi takoj plačali, lahko odplačujete
po \$1.00 na mesec, ali kolikor hočete. Pri meni dobite
šivalne stroje od \$5.00 naprej in vse potrebno orodje.
RUDOLF PERDAN,
6024 ST. CLAIR AVE.

VELIKA PONUDEBA
Sprejeli deli Hebe šivalnice vrste No. 1 v gotovini
Cali kopen vredno 1 centa v gotovini
CASH
10
10
NEBO
Cali kopeni le stroji deli šivalnice vrste No. 1 v gotovini.
Se jih lahko iznajde za gotovino ali veselo šivanje.
(74)
P. Lottland Co., Inc., New York Est. 1790

Fantje se sprejmejo na stano-
poštene fante s hrano ali brez.
1162 E. 60th St. (73)

CHARLES ARMBRUSTER
MESNICA PRVE VRSTE
NAJBOLJŠE SVEZE IN PREKAJENO MESO.
6112 ST. CLAIR AVE.

Pravi starokrajski brinjevec
Cena 6 steklenic . . . \$6.50
Cena 12 steklenic . . . \$13.00
Čista slivovka kuhana iz pravih
češpelj. Cena 6 steklenic . . \$6.50
Cena 12 steklenic . . . \$13.00
Imamo najfinejši tropinjevec in
droznik. 1 gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75
Pristna rudeta ohioska vina
Galona . . . 50, 55, 60 in 65c
Katavba in Delavare vino 80 in 85c gal.
Vinska posoda ob 5 do 10 gal. velja \$1.00, za 25
gal. posoda \$2.00. Pri večjih naročilih je sod brez-
plačen. Te cene so samo za na debelo. Naro-
čilu naj se priloži denar in natančni naslov.
The Ohio Brandy Distilling Co.
Prva slovenska družba za prodajo finih pijač.
6102-04 St. Clair Ave. - - Cleveland, O.

Dr. A. A. Kalbfleisch,
6426 St. Clair Ave.
Uradne ure:
Od 9:30 do 11:30 dop.
Od 1:30 do 5:00 pop.
Od 6:00 do 8:00 svečer
Telefon urada:
East 408 J.
Telefon stanovanja:
Eddy 1856 M.

RICHMAN'S
UNITED
CLOTHES
ALWAYS
\$10
Mi delamo nove tovarno
na East 55th Street od
Harlem do Luther Avenue
322 čevljev fronte, 195 dol-
žine, štiri nadstropja visoko.
Mi se vam zahvaljujemo za
uspeh v naši trgo-
vini. Vaša podpora
je povzročila, da
gradimo tovelikan-
sko tovarno. Mi smo
vam vedno dajali
pravno vrednost za
vas denar. Medtem
pa izdeluje-
mo vse naše
obleke v naši
West 9th St.
tovarni in
vam jih na-
ravno pro-
dajamo. Nič
profita za
razprodajalce. Raditega pa la-
ko kupite pri nas obloko za \$5
ali \$8.00 ceneje.
Richman Bros. Co.
VOG. ONTARIO IN PROSPECT
CLEVELAND, O.

FRANK BRICELJ,
6026 St. Clair Ave.
Expresman.
Preyazam pohištvo in vsa
kovrstatne stvari. Postrež-
ba točna in zanesljiva.
Tel. Princeton 1982 L.

PRVA IN EDINA SLOV. TRGOVINA
S SINGER ŠIVALNIMI STROJI
Skoro vse kole,
velike in male to-
varne rabijo Sin-
ger šivalne stroje,
ker so naj-
boljši, najbolj trpežni in
hitri za šivanje.
Celemu svetu so znani
Singer šivalni stroji, zato
tudi naše slovenske gos-
podinje spoznavajo, da le
na singer šivalnem stroju
lahko šiva vsake vrste
blago, tenko ali debelo.
Vsak teden pride v mojo trgovino kaka slov. gospo-
dinja, ki vpraša, če bi hotel sameljati njen stroj s
Singerjevimi. Če hočete torej imeti dober Singer šivalni
stroj za hitrejše in boljše šivanje, pridite v mojo trgo-
vino, kjer se lahko pomenite v slovenskem jeziku. Če
nimate denarja, da bi takoj plačali, lahko odplačujete
po \$1.00 na mesec, ali kolikor hočete. Pri meni dobite
šivalne stroje od \$5.00 naprej in vse potrebno orodje.
RUDOLF PERDAN,
6024 ST. CLAIR AVE.



RUDOLF PERDAN,
6024 ST. CLAIR AVE.



# "MRTVAŠKA ROKA"

Roman.

NADALJEVANJE IN KONEC ROMANA "GROF MONTE CRISTO".

SPISAL DUMAS-LE PRINCE.

Grof se dvigne zdajci v vsej svoji velikosti na nekem stebri cerkve in s plamenečim pogledom gleda na prizor pod seboj.

Naenkrat pa skoči navzdol in hiti proti neki ženski, ki leži na vogalu ceste, z zaprtimi očmi.

"Haydee! Haydee!" zakliče, ko jo vzame v naročje in dvigne kakor bi bila otrok.

"O, prokletstvo, večno prokletstvo, da sem moral biti toliko blazen!" zakliče ves obupan.

Potem pa potegne iz žepa malo steklenico in vlije nekaj kapljic na ustnice Haydee. Žena odpre oči, stegne roke in se strese, kot bi kri ponovno začela krožiti v njenih žilah.

"Kje je moj sin?" zdihuje.

"Ah, otroka so nam vzeli!" "Haydee," odvrne grof z mirom, ki je bil čudovit v tem obupanem trenutku: Bog je tako hotel!

## VI. POGLAVJE.

### Pismo.

Vsi časopisi so bili polni poročil o čudovitem dogodku. Policiji se kljub silnemu prizadevanju ni posrečilo odkriti pravi vzrok hipnega nemira. Še manj pa je mogla zasačiti zločinca, ki je odnesel otroka Monte Crista.

Haydee je pripovedovala, da je opazila nekega tujca, ko je dala otroka drugemu beraču, da ga poljubi. Ta tujec je vzel otroka in zginit med množico, ki mu je povsod odpirala pot.

Policija je prišla do prepričanja, da sta morala biti ropar otroka in cigan, ki je svetoval, naj gre Monte Cristo z otrokom na slavnost beračev v zvezi. Mogoče je bilo tudi, da sta bila cigan in ropar ena in ista oseba. Raditega je ukazala policija preiskati vse hiše mestnih beračev, in vsa slabša stanovanja, v nadi, da kje izsledijo berača ali cigana. Toda skoro nihče ga ni videl. Zdelo se je kot da bi za večno zginil.

Grof je dobil mnogo obiskov najboljših beneških rodbin. Mir udanost, s katero je nosil svojo nesrečo, ga mu pridobila naklonjenost vseh.

Kar se tiče Hayde, je bila mati — to se pravi, ona se ni mogla potolažiti in udati se v usodo kot njen mož. Krvave solze je jokala radi zgube otroka, in zdravniki so Monte Cristu svetovali, naj zapusti kraj, kjer jo spominja vse na žalosten dogodek.

Kdo je bil skriti sovražnik, ki je zasledoval Monte Crista, in mu je povzročil tako silen udarec? Tako se je pričel Monte Cristu vpraševati.

Kakor vsi ljudje, katerim je cel svet domovina, ki so vso grenkobo spili iz dna kozarca in so se zajedno napili sreče, je imel tudi grof ono hladnokrvnost, ono navzočnost duha, oni mir, ki omogoča, da se borimo z usodo. Toda kaj je hotel grof v teh okoliščinah narediti? Kam se obrniti?

Je na svetu bolešt, ki je tako ogromna, tako globoka, da se duh pri tem zgubi in zgine v kaosu.

Popolnoma nemogoče je bilo poizvedeti za človeka, ki je otroka odnesel, nemogoče je bilo pogoditi vzrok tega ropa.

Kakor človek, ki je doživel potop ladije na morju, in plava semintja, da bi kje ugledal kako skalo, kjer se namerava rešiti, je tudi grof iskal vzrok za ugrabljenje otroka. Konečno je Monte Cristo prišel do prepričanja, da so mu otroka ukradli neki roparji, ki so pozneje hoteli zahtevati veliko odškodnino.

Ko se je grof o tej ideji prepričal, jo je razodel tudi Hay-

dee. Dolgo, jako dolgo je moral čakati. Haydee je ginevala vsa potrta od usode, in te žalosti grof z vsemi svojimi zakladi ni mogel od nje odvrti.

"Ah," je govoril grof sam s seboj, "mogoče sem svojo moč, katero se mdoobil iz nebes, obrnil v slabo stvar? — Samega sebe moram preskusiti. — Ali nisem očistil človeško družbo v Parizu njenih izvrzkov? Ali nisem združil dvoje src, katere je hudobija, in intriga hotela razdružiti? Ali nisem poplašal čednosti? Ali nisem bil neizprosni proti zločinu? Ko sem se dvignil iz morskih valov, sem stopil v življenje ubog in sam sem bil v življenju, toda podočen in duševno razvit, da sem razumel položaj okoli sebe. Bog me je naredil mogočnega in bogatega kot bi me hotel dvigniti nad druge ljudi. Zato pa je bila moja hoja vedno trdna in pokončna, pravično sem rabil meč usode. Kdaj torej sem pretil nedolžno kri, da bi se sedaj maščevala nad menoj?"

Naenkrat pa grof prebledi kot bi mu skrivnostni notranji glas dal odgovor na njegovo premišljevanje.

"Moj Bog," reče, "v grobnicah družine Villefort in St. Meran počiva truplo male stvarice, katere smrt je moje delo! — Ah, ali naj bi bil moj sin strašno plačilo za to uničeno življenje? Oh, mene nesposmetnika! — menil sem, da hojdim zvišen po zemlji, pa sem taval in taval, kot človek omejene pameti. Smatral sem se za velikana na svetu, in sedaj pa čutim, kako sem majhen."

"Moj sin! Sin moj! Ali moraš ti plačati napako svojega očeta? Ah, ali je resnica, da preidejo grehi starišev na otroke, do četrtega, petega rodu? — Da, da, to je bil moj nauk. Ko sem žrtvoval srečo otroka, sem maščeval zločin očetov! Ah, spoznam te, usoda nesrečna, spoznal sem te!"

Grof Monte Cristo je pisal v Pariz na Maksimilijana Morela z naročilom, da mu pošlje pisma tja, kamor se bo podal. Sporočil mu je tudi nesrečo, katerega je zadela pri pojedini siromakov, in prosil ga, naj niti trenutek ne pomišlja in povzroči vse, da se pride kako na sled strašnih ljudi.

Štirinajst dni po tem je dobil pismo od Rosine, hčerke tihotapca. Rosina ga je v pismu prosila, da pride v Gludecco.

Monte Cristo je stopil pred njo s svojim običajnim dušnim mirom, ki ga je karakteriziral.

"Ali ste vi v resnici grof Monte Cristo?" vpraša deklica. "Da, dragi otrok, jaz sem," odvrne grof.

"Ah, dovolite mi, da vam v znak spoštovanja poljubim roko."

"Zakaj pa? Na kak način sem jaz deležen tvojega spoštovanja?"

"Vam uboga Rosina seveda ni znana, res je — toda ona vas pozna že dolgo časa radi vaše plemenitosti, katero ste skazovali napram našemu rodu."

"Govorite!"

"Kar se mene tiče, signor, sem hčerka bande, ki je izkrcevala svoje blago na otoku Monte Cristo. Spominjati se morate s kako plemenitostjo ste podpirali kupčevanje mojih starišev."

"Motite se, otrok moj," odvrne grof poln strogosti. "Nikdar nisem podpiral tihotapske trgovine vaših starišev. Edino moje delo je bilo, da se nisem umeščaval v vaše posle."

"Santa Madre!" zakliče Be-

nečanka, "saj to je vseeno, gospod grof!"

"Noj, pa naj bo," reče grof, "toda govori nadalje."

"Vsi člani naše bande sino prisegli vaši ekselenci odkritosrčno in večno hvaležnost, in jaz še posebno, kajti moj oče je prejel posebno milosti od vas, ko so ga biriči preganjali."

"Dobro, toda kaj želite sedaj od mene?"

"Pismo bi vam rada izročila, ekselencia."

"Odkod pa imaš pismo?"

"To je vprašanje, na katero more edino sv. Marka odgovoriti! Moj ubogi Pietro mi je pismo poslal, in lahko vam povem njegovo zgodbo. Tu je pismo."

"Povejte mi najprvo svojo zgodbo," reče grof Monte Cristo, ko se brani sprejeti.

"Torej me poslušajte, gospod grof. Pred nedolгим časom se je zasedla v našem pristanišču neka jahta, ki se je zvala Nevihta, in katere kapitan je bil jako čuden človek."

"Stavil bi," reče grof z lahkim nasmehljajem, da je imel preklano nogo."

"Ne, signor, toda če se more temu vrjeti, kar je po prisegi Pietra resnica, tedaj ima ta kapitan mrtvaško roko, in s to roko lahko doseže vse."

Po teh besedah se prične grofovo obličje vznemirjati. Globoko prodre s svojim očesom Benečanko, kot bi hotel brati v njej, če govori resnico.

"Ta človek," nadaljuje Rosina, "se je polastil mojega brata Pietra z namenom, da se pelje z njim na otok Monte Cristo, in pred poltretjim mesecem je v resnici tja odpljul. Jokala in prosila sem, toda zaman, od onega dneva Pietra nisem videla več, razven da sem tupasem dobila od njega kako sporočilo."

"Kakšen posel pa je imel vaš brat na krovu Nevihte?"

"Pilot je bil. Pietru so bila znana vsa pristanišča na otoku Monte Cristo, in raditega so ga s silo spravili na krov jahte."

"In kaj se je potem zgodilo?"

"Pisal mi je včeraj in mi sporočil, da so zapustili otok, zraven pa je pridjal to pismo ter mi naročil, naj pismo izročim vam. Ali hočete vzeti pismo?"

## 8 - Hour Union SCRAP TOBACCO

Je delan iz najboljšega duhana za cigare. Samo najboljši tobak se potrebuje. Najboljši tobak za zvečanje. V vsakem paketu je kupon.



Union Made



6101 St. Clair Avenue

Tu se dobi dobra in pristna pijača

POSTREŽBA TOČNA IN SOLIDNA.

"Dajte sem."

"Tu je."

Grof vzame pismo in se postavi v kot sobe z obrazom obrnjenim proč od Rosine, da slednja ne bi mogla opazovati

njegovega obličja. Pismo se je glasilo:

"Edmond Dantes! Tvoj sin bo zadnji dan meseca julija v votlini Monte Cristo, kamor moraš priti tudi tvoj."

ti, da se pogovarjamo o odkupnini.

"Kapitan Nevihte." "No, gospod grof?" vpraša Rosina, ko je grof prečital pismo.

Grof pa jo temno pogleda, ne da bi odgovoril.

"Sveta mati božja!" vzklikne Rosina, ko opazi strašen grofov pogled.

Dalje prihodnjaj.

# PRIPRAVITE SVOJE OTROKE ZA ŠOLO.

Samo nekaj dni je še, da pripravite svoje otroke za šolo. Mi imamo neomejeno zalogo otroških oblek po nizkih cenah. Matere naj izberejo vse za svoje otroke pri May Co.

## Šolske potrebe

Nizke cene svinčnikom.

Cedar, 8 centov ducat  
Cedar barvani, 10c duc.  
Beats, 2 za 3, 18c duc.  
Premium, 2c, 20c duc.  
Razni svinčniki 2 3 in 5c  
Ravnila, 12 pal. 1c in 2c  
Ravnila fina, 3c in 5c  
Držala, 1c 3c in 5c.  
Radinke, od 1c do 5c  
Tableti od 5c do 10c  
5c črnilo, 3 stek. za 10c  
Kreda vse barve, 1-15c  
Taške od 25c do \$1.98  
Fountain pen sedaj 25c  
Barve različne za 20c

## Otroče Union obleke:

50c in 59c obleke, od 5 do 6 let starosti 38¢

39c otroče hlače 29¢

## Ženske 75c Union Suits:

jesenske, jako pripravne, sedaj samo 29¢  
2. nads. nova hiša.

## Dekličje \$7.50 šolske obleke po \$4.95



Dekličje šolske suknje, jako lepa izbora in vzorci, za 6-14 let, \$7.50 vredni, sedaj \$4.95

Dekličje šolske obleke, najbolj izvrstno izbrano blago, lepo okrašene za 6 do 14 let, \$5.00 vredno za \$3.95

Dekličji in otročji klobuki, 30 duc. v zalogi, za deklice 7-14 let, jako lepo okrašene, vredni do \$2.95, sedaj po

25c do 98c

## Deške jesenske obleke \$6.50

## Norfolk obleke . \$4.95

Deški jopiči, 6-12 let, \$1.50 vred. po 98¢

Deške šport srajce jako čedne, sedaj 69¢

Deške \$6.50 Norfolk obleke, dvoje hlače. Posebno teške in suknjene obleke, jako fino izbrano blago, vsaka obleka dva para hlače, 6-13 let, sedaj po \$4.95

## Deške Norfolk obleke.

Najbolje storijo matere, če dečkom kupijo te obleke. Jako fin izdelek, \$5 vredne po \$3.95

\$3.94



## Čevlji v basementu

Ženski \$3.00 čevlji sedaj po \$1.95

Dekličje \$2.50 čevlji sedaj \$1.95

Otroče \$2.00 čevlji sedaj \$1.29

Otroče \$1.50 čevlji sedaj po 98c

Ženske \$1.25 hišne šliparje za 79c

Mi imamo slovenske prodajalce, ki vam vedno pomagajo.

The May Co

Vprašajte za slov. prodajalca na Balkonu. Vstop od Ontario

# NAZNANILO!

## AMERIŠKI ROJENI IN NATURALIZIRANI DRŽAVLJANI!

Bolj važno je za vas, da volite letos 2. novembra kot pa če greste delat isti dan, brez obzira k kateri stranki spadate.